

Transhümanist çağda mega açık üniversitelerin yeniden yapılandırılabilmesi için stratejik karar modeli ile bir blokzincir uygulamasının geliştirilmesi

Öğr. Gör. Serap UĞUR^a
Öğr. Gör. Emel GÜLER^a
Öğr. Gör. Hakan YILDIRIM^b
Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK^a

^a Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi

^b Osmangazi Üniversitesi, Sivrihisar MYO

Özet

İnsanın fiziksel ve bilişsel yeteneklerinin artırılarak yaşlanma ve hastalanma gibi arzu edilmeyen veya gereksiz görülen yönlerinin ortadan kaldırılması amacıyla teknoloji ve bilimden faydalanılması gerektiğini öne süren transhumanizm disiplinlerarası çalışılan bir alandır. Transhümanizm, özellikle büyük kitlelere kişisel esnek öğrenme ortamlarını sunma eğiliminde olan ve çok sayıda öğrencisi bulunan mega açık üniversitelerin, sürdürülebilirliklerini sağlamak için yeniden yapılanması gerekmektedir. Blokzincir teknolojisi, kampüs içi kimlik doğrulama, geçmiş öğrenmelerin tanınması, öğrenme yönetimi sistemlerine entegre olabilmek, destek hizmetlerini hızlandırma gibi uygulama alanları barındırması nedeniyle mega açık üniversitelerin transhümanist çağa ayak uydurmasına yardımcı olabilecektir. Bu çalışmada Açık ve uzaktan öğrenme ortamlarını transhümanist öğrenenler için, blokzincir gibi yeni teknolojik gelişmelerle birlikte sürdürülebilirliğinin sağlanmasında stratejik karar modelinin kullanılmasının önemini ortaya koyma amacıyla hazırlanan Bilimsel Araştırma Projesi incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Transhumanizm, Blokzincir teknolojisi, stratejik karar modeli.

Abstract

Transhumanism, which is an interdisciplinary field, advocates that technology and science be used to increase the physical and cognitive skills of humans to eliminate unwanted or unnecessary aspects of aging and disease. Transhumanism requires the restructuring of mega-open universities, especially those with large numbers of students, who tend to offer flexible personal learning environments to ensure their sustainability. Blockchain technology, campus authentication, recognition of past learning, learning management systems can be integrated into mega because of hosting application areas such as support services will help accelerate the pace of open transhumanist age universities. In this study, transhumanist of open and distance learning environments for learners, as well as new technological developments such as ensuring the viability of the blockchain scientific research project prepared to demonstrate the importance of using strategic decision models have been examined.

Keywords: Transhumanism, Blockchain Technology, Strategic Decision Model.

Kaynak Gösterme

Uğur, S., Güler, E., Yıldırım, H. ve Kurubacak, G. (2018). Transhümanist çağda mega açık üniversitelerin yeniden yapılandırılabilmesi için stratejik karar modeli ile bir blokzincir uygulamasının geliştirilmesi (editöre mektup). *AUAd*, 4(3), 5-11.

Sayın Editör,

Gelişen teknolojilerin insana entegre edilebilir sistemlere dönüştürülmesi üzerine çalışan kültürel ve entelektüel bir hareket olan transhumanizm; genetik mühendisliğinden nanoteknolojiye, yapay zekadan sağlık bilimlerine bir çok disiplinin ilgi ve çalışma alanına girmektedir. Savunucuları olduğu kadar karşı olanların da olduğu bu felsefe/hareket, büyük kitlelere erişimi sağlayacak teknolojilerin kullanımını desteklemektedir. Bu bağlamda, özellikle açık ve uzaktan öğrenme hizmetleri sunan ve bu esnek öğrenme ortamlarını kullanan mega açık üniversitelerin sürdürülebilirliklerini sağlamak amacıyla transhümanist teknolojiler çerçevesinde yeniden yapılanması gereğini akla getirmektedir. Geçmiş öğrenmelerin tanınması, kampüs içi kimlik doğrulama, destek hizmetleri, öğrenme yönetim sistemlerine entegrasyon gibi uygulama alanlarını barındırması ile blokzincir, bu noktada devreye alınacak teknolojiler arasında en öne çıkanı olarak değerlendirilebilir.

Anadolu Üniversitesi, gerek yurtiçi gerek yurt dışında yaşayan çok sayıdaki öğrenenlere, erişilebilir ve esnek açık ve uzaktan öğrenme ortamlarını, uzaktan ve etkileşimli olarak sunmaya başlayan Türkiye'deki ilk kurumdur ve Açıköğretim sistemi ile Türkiye'de 35 yıldan fazla bir süredir yaşam boyu öğrenme imkanı tanımaktadır. Bu bağlamda, yetmiş yaşından donanımlı birimleri, merkezleri ve enstitüleriyle ve içinde bulunduğu her dönemin en ileri teknolojileriyle iletişim ve öğrenme etkinlikleri düzenleyerek hizmet sunan sistem, bu sayede büyük kitlelere ulaşmaktadır. Türkiye'nin ve dünyanın önde gelen mega üniversitelerinden biri sayılan Anadolu Üniversitesi'nde;

- Öğrenenlere yönelik sunulan hizmetlerin etikliğinin artırılması
- Güncel ve bilimsel bilgi, yetenek ve becerilerle donanımlı ve yeterli personel yetiştirilmesi
- Ulusal ve uluslararası düzeyde sunulan hizmetlerin verimliliğinin ve etkililiğinin artırılması
- Ulusal ve uluslararası düzeyde üretilen bilgi, deneyim ve teknolojilerin kullanımının artırılması ve yaygınlaştırılması
- Ulusal ve uluslararası düzeyde gerçekleştirilecek alanla ilişkili tüm bilimsel faaliyetlere kaynak oluşturulması
- Ulusal ve uluslararası düzeyde işbirliği çalışmalarının artırılması^{[1][2]}
- Gerçekleştirilen faaliyetler ve üretilen bilgiyle küreyerel düzeyde alana katkıda bulunulması için hazırlanan "Transhümanist Çağda Mega Açık Üniversitelerin

Yeniden Yapılandırılabilirliği için^[1]Stratejik Karar Modeli ile Bir Blokzincir Uygulamasının Geliştirilmesi” projesi kabul edilmiştir.

Bu proje ile gelecekte AÖS’inde transhümanist bireylerin öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak için yeni teknolojileri ne şekilde kullanabilecekleri yönünde blokzincir yoluyla bu ortamları tasarlayan, uygulayan, geliştiren ve değerlendiren uzmanlara bir bakış açısı kazandırmak, Transhumanizm alanında çalışmak isteyen/çalışan akademisyenlere blokzincir yoluyla yol gösterici olmak amaçlanmaktadır. Bununla birlikte herkes için tasarım ilkesiyle Eğitim-öğretim faaliyetlerinin sürekli iyileştirilmesi yaklaşımını geliştirmek için (Anadolu Üniversitesi, 2018) AÖS’nde tasarım ve planlama etkinliklerinde transhümanist öğrenenlerle bilgi ve deneyim paylaşımını içeren blokzincir uygulamalarının yapılandırılması, öğrenenler için zenginleştirilmiş, etkileşimli ve erişilebilir bir ortamda öğrenme yaşantıları edinilmesi, öğrenenlere sunulacak ürün, işlem, hizmet ya da etkinlik olarak yapılandırılan farklı açıköğretim sistemlerinde ilişkin durumların analiz ve sentez edilmesi amaçlanmıştır.

Türkiye’nin geleceğin jenerik teknolojilerinde egemenlik sağlayarak, uluslararası toplumun refah içinde bir üyesi olması ve yarınlarını garanti altına almasının sağlanması ve öğrenenlerin yaratıcılık ve hayal gücünü geliştiren; bireysel farklılıkların gözetilmesi ve değerlendirilmesi ile her bireyin özellikleri doğrultusunda en üst düzeyde kendini geliştirebildiği; zaman ve mekân kısıtlarından arınmış, kendi özgün öğrenme teknolojilerini yaratmış ve değişim esnekliğiyle kendini yenileme gücüne sahip; öğrenme ve insan odaklı bir eğitim sistemine sahip olması da nihai hedefler arasındadır.

Anadolu Üniversitesi (2008) 2009 – 2013 Stratejik Planı – Sürüm 1.4 kapsamında yer alan ve önemle vurgulanan eğitimde Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımının Yaygınlaştırılması (Stratejik Amaç 2) ile Açık ve Uzaktan Öğretim Sisteminin Etkinliğinin Artırılması (Stratejik Amaç 11) süreçleri bağlamında, aşağıdaki alanlara katkı sağlanması, açık ve uzaktan öğrenmenin verimliliğinin artırılması ve etkin kullanımı, Açıköğretim sistemi konusunda sahip olunan altyapı ve deneyim sayesinde, eğitim sürecinde geleneksel yöntemlerin yanı sıra yeni açık ve uzaktan öğrenme yaklaşımlarının işe koşulması, Temel bilimler ile ilgili Açıköğretim Sistemlerindeki programların iyileştirilerek desteklenmesi, Açıköğretim Sistemlerindeki dezavantajlı öğrenenlere katkı sağlayacak projelerin^[1]geliştirilmesi, Türkiye hedeflerindeki gibi geleceğe ilişkin önlemler alınmasında ve stratejiler geliştirilmesinde ekonomik, ^[1]sosyal ve çevre bağlamında sürdürülebilir kalkınmayı yansıtacak programlar açıköğretim sistemleri tarafından, dezavantajlı öğrenenler

için yaygınlaştırılabilecektir. Açık ve uzaktan öğrenme ortamlarının transhümanist öğrenenler için, blokzincir gibi yeni teknolojik gelişmelerle birlikte sürdürülebilirliğinin sağlanmasında stratejik karar modelinin kullanılması önemlidir.

Nitel bir fenomenoloji araştırması olan araştırmada amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilecek katılımcıların transhümanist çağda, dünyadaki mega üniversitelerden biri olan Anadolu Üniversitesinin blokzincir uygulaması ile nasıl yapılandırılacağına ilişkin içsel görüşleri, stratejik karar modeli yardımıyla elde edilecektir. Stratejik karar modeli, 1970 yılında Boston Consulting Group tarafından geliştirilmiştir. Bu model, birden çok firmaya sahip olan holdingler, değişik alanlarda iş yapan şirketler veya birden çok markalara sahip işletmeler için pazarlama analizi-aracı şeması ile ürünlerin karşılaştırmalı pazar payı ve konumlarını incelemeye önem vermektedir.

Kaynakça

Anadolu Üniversitesi (2008). 2019-2023 Dönemi Stratejik Plan Hazırlığı (Genelge 2017/1).

https://www.anadolu.edu.tr/uploads/anadolu/ckfinder/web/files/2009_2013_stratejik_plan.pdf Erişim: 03.06.2018

Anadolu Üniversitesi (2018). 2014-2018 Stratejik Plan.

<http://sgdb.anadolu.edu.tr/sites/sgdb.anadolu.edu.tr/files/raporlar/2014-2018%20Stratejik%20Plan.pdf> Erişim:04.06.2018

Yazarlar Hakkında

Öğr. Gör. Serap UĞUR

Serap Uğur, 2002 yılından beri Açıköğretim Fakültesi'nde Öğretim Görevlisi olarak çalışmaktadır. Anadolu Üniversitesi "Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi" lisans ve yüksek lisans programlarını tamamlayan Uğur, Uzaktan Eğitim alanında doktora çalışmalarına devam etmektedir. e-Öğrenme, içerik türleri, dijital öyküleme, animasyon, oyun temelli öğrenme, oyunlaştırma, öğretim tasarımı, kültürlerarası farklılıklar, bireysel farklılıklar, insan-bilgisayar etkileşimi, yapay zeka, transhumanizm gibi alanlara ilgi duyan Uğur, bu alanlarda araştırma ve geliştirme faaliyetleri yürütmekte ve projelerde görev almaktadır.

Posta adresi: Anadolu Üniversitesi, Yunusemre Kampüsü, Açıköğretim Fakültesi, 26470
Tepebaşı/ESKİŞEHİR
Tel (İş): +90 222 335 05 80 / 2775
Eposta: serapsisman@anadolu.edu.tr

Öğr. Gör. Emel GÜLER

Emel Güler, lisans eğitimini Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği bölümünde (2004), yüksek lisans eğitimini ise Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı'nda (2008) tamamlamıştır. 2013 yılından itibaren Uzaktan Eğitim Anabilim Dalı'nda doktora öğrencisidir. Yazar, 2005-2011 yılları arasında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak bilişim teknolojileri öğretmeni, bilişim teknolojileri formatör öğretmeni ve bilişim teknolojileri eğitici formatör öğretmeni olarak görev yapmıştır. Emel Güler, 2011 yılından itibaren Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uzaktan Öğretim bölümünde öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. Yazarın çalışma alanları arasında, mobil öğrenme, oyunlaştırma, sosyal ağlar gibi konular yer almaktadır.

Posta adresi: Anadolu Üniversitesi, Yunusemre Kampüsü, Açıköğretim Fakültesi, 26470
Tepebaşı/ESKİŞEHİR
Tel (İş): +90 222 335 05 80/ 2434
Eposta: emelgoksal@anadolu.edu.tr

Öğr. Gör. Hakan YILDIRIM

Hakan Yıldırım, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sivrihisar Meslek Yüksekokulu Bilgisayar Programcılığı programında öğretim görevlisi olarak görev yapmaktadır. Aynı zamanda, ESOĞÜ Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezinde (ESUZEM) görevlidir. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği lisans eğitimini, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uzaktan Eğitim Anabilim Dalında yüksek lisans eğitimini tamamlamıştır. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uzaktan Eğitim Anabilim Dalında doktora eğitimine devam etmektedir. Blokzincir teknolojisi, mobil öğrenme, insan-bilgisayar etkileşimi, öğrenme yönetim sistemleri, eğitim yazılım tasarımı alanlarında çalışmalar yapmaktadır.

Posta adresi: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi, Meşelik Kampüsü, 26480
 Tel (İş): +90 222 239 37 50 / 5876
 GSM: +90 506 912 78 95
 Eposta: hayildirim@ogu.edu.tr
 Web: <http://www.hakanyildirim.com>

Prof. Dr. Gülsün KURUBACAK

Gülsün Kurubacak, Anadolu Üniversitesi AÖF Uzaktan Öğretim Bölümü'nde otuz yıldır öğretim elemanı olarak görev yapmaktadır. Dr. Kurubacak, Uzaktan Eğitim alanında 2001-2002 yılları arasında New Mexico State University'de post-doktora ve 1996-2000 yılları arasında University of Cincinnati'de doktora çalışmalarını tamamlamıştır. Aynı zamanda, Kurubacak 2013 yılında Ahmet Yesevi Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümünde de mezun olmuştur. Dr. Kurubacak Uzaktan Eğitim alanında insan bilgisayar etkileşimi, yapay zeka, eleştirel pedagoji tabanlı esnek ve insan-merkezli-ekolojik çevrimiçi öğrenme ortamlarının tasarımı, mobil öğrenme, m-sağlık üzerine proje ve araştırma sürdürmektedir. Gülsün Kurubacak, Ocak 2015 tarihinden bu yana Anadolu Üniversitesi AÖF Ar-Ge Koordinatörlüğü görevini ve AUAd Editörlüğünü yürütmektedir.

Posta adresi: Anadolu Üniversitesi, Yunusemre Kampüsü, Açıköğretim Fakültesi, 26470 Tepebaşı/ESKİŞEHİR
 Tel (İş): +90 222 335 0580 / 2669 GSM: +90 530 305 5755
 Eposta: auadergi@anadolu.edu.tr / auadergi@gmail.com
 URL: <http://auad.anadolu.edu.tr/> / <https://academy.anadolu.edu.tr/xdisplayx.asp?kod=0&acc=gkurubac>